

ELS DESCENDENTS DE PERE SOLER I GATELL

Salvador-J. Rovira i Gómez

Resum: Exposició de la realitat dels darrers Soler, és a dir, dels fills, nets i besnets de Pere Soler i Gatell.

Paraules claus: Soler, Altafulla, Barcelona, Pere Soler i Gatell, Maria Alomà i Capestany, Manuel Soler i Alomà, Casimir Soler i Alomà, Hilarió Soler i Alomà, Dolors Gaudó i Riva, Leonisa Soler i Alomà, Manuel Soler i Gaudó, Dolors Soler i Gaudó.

Abstract: Information about the last members of the Soler family, grandsons and great-grandsons Pere Soler Gatell's.

Key words: Soler, Altafulla, Barcelona, Pere Soler i Gatell, Maria Alomà i Capestany, Manuel Soler i Alomà, Casimir Soler i Alomà, Hilarió Soler i Alomà, Dolors Gaudó i Riva, Leonisa Soler i Alomà, Manuel Soler i Gaudó, Dolors Soler i Gaudó.

Introducció

Als Soler, comerciants i hisendats, els vam deixar estar en el primer terç del segle XIX en la persona de Pere Soler i Gatell¹. Ara els reprenem, en molt bona part gràcies a la col·laboració de Jordi Badia i Soler, aportant tot el que ara per ara sabem dels seus descendents fins a la pèrdua del cognom Soler. L'aportació es clou amb un apèndix gràfic.

Els fills de Pere Soler i Gatell

Pere Soler i Gatell i Maria Alomà i Capestany foren pares de cinc fills: Manuel, Ramon, Casimir, Hilarió i Leonisa.

¹ Rovira i Gómez, Salvador-J.: *Altafulla (1813-1833) (La darrereria de l'Antic Règim en una vila catalana)*. Altafulla: Centre d'Estudis d'Altafulla, 1989, p. 37-38.

Manuel Soler i Alomà. Nasqué l'any 1819 i traspassà el 26 de gener de 1885. Es casà amb la torrenca Anna Roig i Soler, filla de Francesc Roig i Escofet i Francesca Soler, i passà a residir a Barcelona. Pel que sembla Manuel Soler i Anna Roig no tingueren fills, ja que Anna, en el testament que atorgà el 10 d'agost de 1854, designà hereu al marit². Manuel féu testament el 5 de maig de 1876 i en ell llegà 300 duros a cadascun dels seus germans i 25 duros a cada nebot. Designà usufructuària dels seus béns³ a l'esposa⁴ en el ben entès que quan morís, la qual cosa s'esdevingué el 29 d'abril de 1884, passarien al germà Ramon.

Ramon Soler i Alomà. Arribà a aquest món a Altafulla l'any 1820. Es casà amb una Claver i l'any 1885 continuava vivint a la vila natal⁵. Fou pare d'almenys un fill —Pere Soler i Claver— que el 14 de març de 1885 estava fadrí⁶.

Casimir Soler i Alomà. Nasqué l'any 1823. Pensem que morí abans de 1876 per tal com no se l'esmenta en el testament del seu germà Manuel.

Hilarió Soler i Alomà. A l'igual que els seus germans nasqué a Altafulla l'abril de 1825 i traspassà a Barcelona, on s'havia traslladat, l'any 1903. Es casà amb Dolors Gaudó i Riva, originària de Vall-de-roures, que no el sobrevisqué tot i que era trenta anys més jove que ell. A Barcelona visqué en un pis del carrer d'Ali Bei. Fou un gran

² AHT.= (Arxiu Històric de Tarragona). PNT.= (Protocols Notarials de Tarragona). Sign. 6686, f. 452.

³ La hisenda de Manuel Soler, heretada del seu pare, aplegava les finques següents:

- La casa pairal que era la núm. 2 del carrer del Cup, d'Altafulla, situada al costat d'una casa propietat del marquès de Tamarit i del castell senyorial.
- La casa núm. 11 del carrer del Lleó, d'Altafulla.
- 15 jornals de vinya, amb un hort clos, a la partida del Pouet, del terme altafullenc.
- 3 jornals d'horta a la partida del Prat i Pujol, d'Altafulla.
- 9 jornals i 3/100 de jornal de vinya, oliveres i garrofers a la partida del Comunidor, d'Altafulla.
- 20 jornals a la partida altafullenca dels Munts.
- 21 jornals i 55/100 de jornal de vinya i garrofers a la partida de Cap de terme, d'Altafulla.
- 3 jornals i 74/100 de jornal de garrofers a la partida de Coll de pins, d'Altafulla.
- 1 jornal de vinya i oliveres a la partida de la Bassa, d'Altafulla.
- Una era amb pallissa a Altafulla.
- Una botiga sense teulada a la platja d'Altafulla.
- Una botiga derruïda a la platja d'Altafulla.
- 1 jornal i 58/100 de jornal d'horta a la partida Canyadell, de Tamarit.
- 19 jornals i 8/100 de jornal de vinya, oliveres i garrofers al terme de Tamarit.
- 3 jornals i 91/100 de jornal de vinya, oliveres i garrofers a Tamarit.
- El mas Sordé, de 109 jornals.
- 1 jornal i 50/100 de jornal al terme de Torredembarra.
- La casa núm. 5 del carrer de l'Abadia, de Torredembarra.
- 2 jornals i 44/100 de jornal de vinya i oliveres al terme de Torredembarra

AHT. PNT. Sign. 8226, f. 428.

⁴ Aquesta clàusula no es féu efectiva ja que ell sobrevisqué a l'esposa.

⁵ AHT. PNT. Sign. 8226, f. 221.

⁶ AHT. PNT. Sign. 8226, f. 179.

escaquista, impulsor i promotor dels escacs a la Catalunya de finals del segle XIX. Conjuntament amb altres aficionats, com Carles Bosch de la Trinxeria (1831-1897), Joan Carbó i Batlle (1837-1902) i Eusebi Riu i Canal (1834-1894), constituí el “Círculo de Ajedrez”, que inicialment s’ubicà en el Café Recreo, del carrer d’Escudellers, més tard passà al Café del Liceu i acabà al Café Cuyàs. L’any 1862, junt amb Eusebi Riu i Canal, fundà la revista mensual *El Ajedrez*, que fou la primera revista d’escacs que s’edità a Espanya⁷.

Leonisa Soler i Alomà. També nasqué a Altafulla on, segons el padró de 1846⁸, vivia amb els seus pares i el germà gran i hereu a la casa pairal del carrer del Cup⁹. Estudià a la Universitat de Barcelona on conegué a Serafí Casas i Abad (1829-1903) amb qui es maridà i passà a viure a Osca on el marit, que era doctor en ciències, ocupava una de les càtedres de l’institut. Si tenim en compte que el marit era de 1829, que el germà Hilarió nasqué el 1825 i que el que aleshores s’estilava era que la núvia fos menor que el nuvi o com a màxim de la mateixa edat, s’haurà de convenir que el seu naixement es degué produir entre el 1827 i el 1829. Destacà pel seu alt nivell cultural i fou, com les seves filles, una pianista notable. Fou mare de quatre fills: Mariano, que es mullerà amb Concepción Terón, José Maria, Concepción i Maria. Concepción, nascuda a Osca el 8 de desembre de 1857, ha passat a la història pel fet que Joaquín Costa, que fou alumne del pare, n’estigué enamorat en la seva joventut; es maridà, el 4 de juliol de 1891, amb Martín Piracés Lloro, fiscal general de Mayagüez, a l’illa de Puerto Rico i traspassà de febres puerperals a Mayagüez el 6 d’abril de 1893.

Els descendents d’Hilarió Soler i Alomà

Hilarió Soler fou pare de dos fills: Manuel i Dolors Soler i Gaudó.

Manuel Soler i Gaudó. Veié la primera llum a Altafulla l’any 1878; quan tenia 24 anys, deixà Altafulla per passar a Barcelona amb la seva família. El fet l’afectà pregonament ja que se sentí desarrelat per la resta de la seva vida.

Als Soler, en la seva marxa a Barcelona, els acompanyà com assistenta una jove neta de la Pobla de Montornès de nom Patrocini Mateu i Gibert amb la que Manuel tingué una filla —Concepció Soler i Mateu— fora del matrimoni la qual reconegué encara que no es casà amb la seva mare, ja que ho féu amb Isabel Fernández González, 17 anys més jove que ell, natural de Valladolid que havia anat a Barcelona de molt petita amb el seu pare Juan Fernández que era cap de manteniment de l’estació de

⁷ [https://es.wikipedia.org/wiki/Hilarió_Soler_Alomà](https://es.wikipedia.org/wiki/Hilari%C3%B3_Soler_Alom%C3%A1).

⁸ AMT.= (Arxiu Municipal d’Altafulla). Padró de l’any 1846.

⁹ Ara hotel Gran Claustre.

França de la companyia de ferrocarrils MZA (Madrid, Zaragoza, Alacant) on també treballava Manuel.

Manuel és, juntament amb Fernando Pijoan, protagonista de l'anècdota que Antoni Gelabert recull a *Històries de les bruixes d'Altafulla* i que és com segueix:

En Fernando Pijoan ens explica aquesta anècdota. Un dia, tornant a Altafulla, va anar a comprar el billet del tren a l'estació de França i va demanar:

- Un a Altafulla.
- Altafulla, terra de bruixes, va dir l'home de la guixeta, que era Manuel Solé, de ca l'Alió o en Manolo de l'Hilarión segons versió de l'Antonieta Vilaró; però en Fernando el va conèixer i vexat per això que ell va creure un insult o una burla li va dir:
- Ja no hi ha bruixes a Altafulla, d'ençà que en Manuel Soler se'n va anar a Barcelona. I es va embutxacar el bitllet sense cap més comentari i, satisfet, va retornar al seu poble¹⁰.

Els darrers anys de la vida de Soler i Gaudó foren difícils, ja que tingué molt mala salut; el seu net, Jordi Badia i Soler, el recorda prostrat al llit i amb una bombona d'oxigen al costat.

A més de la filla Concepció, que es casà amb Joan Esteve i Pastó i fou mare de Manuel, nascut el 5 de gener de 1927, i Teresa, tingué una altra filla, Lluïsa, que es maridà amb Josep Badia i Alférez (1899-1987) i fou mare de David i Jordi Badia i Soler, i un fill —Manuel (1921-1989)— que s'esposà amb Pilar Alabernia i fou pare de dues filles: Francesca i Isabel.

Dolors Soler i Gaudó. Contragué matrimoni amb Francesc Martí que treballava com a pràctic al port de Barcelona i que va morir a la mar en acte de servei. Va ser mare de dos fills: Francesc i Dolors que es maridà amb Joan Pla.

¹⁰ Gelabert i Casas, Antoni: *Històries de les bruixes d'Altafulla*. Altafulla: Centre d'Estudis d'Altafulla, 1988, p. 26.

Patrocini Mateu Gibert.

Concepció Soler Mateu.

Manuel Soler Gaudó.

Manuel Soler Gaudó.

Eulàlia Gatell i Figuerola

Lluïsa Soler i Josep Badia.

Manuel i Dolors Soler Guardó

Manuel Soler i Oliver

Maria Alomà i Capestany.

Pere Soler Gatell.

Els Soler

